

ληνικοῦ ἔθνους διὰ τὸν ἔξοχον ἐκείνον ἡγεμόνα ἐν ταῖς πρὸς τὸν νῦν βασιλέα τοῦ Βελγίου καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν ἑκτακτον τοῦτου ἀπεσταλμένον ἐπιστολῇ αὐτοῦ· ἡ δὲ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων ἐπράξε τὸ αὐτὸ διὰ πράξεως διαβιβασθείσης πρὸς τὴν βελγικὴν κυβερνήσιν.

Ποσάκις κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξηκονταετίας, βλέποντες τὴν εὐημερίαν ἧς ἀπῆλθε τὸ Βέλγιον ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ Λεοπόλδου, οἱ Ἕλληνες μετὰ λύπης ἀνελογίσθημεν, μάλιστα ἐν ταῖς πολιτικαῖς δυσπραγίαις, ὅποσον μέγα ἦτο τὸ ἀτύχημα τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ καὶ κατηρᾶσθημεν τοὺς αἰτίους! «Ὅτε βραδύτερον, —λέγει ὁ ἱστορικὸς Γερβίνας— ὁ πρίγκηψ οὗτος ἀπέδειξεν ἐπὶ θρόνου ἄλλου, ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, πόσον σπάνια ἦσαν τὰ προσόντα, ἅτινα διέκρινον αὐτὸν ὡς ἡγεμόνα, ἠτιάθησαν τὴν τύχην ὅτι ἐστέρησε τοιοῦτου σῶφρονος κυβερνήτου τὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων τὸ παλαιὸν κατὰ τρικυμίας. Ἀναμφίβολον εἶνε ὅτι ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς αὐτοῦ σχέσεσιν ὁ Λεοπόλδος θὰ παρείχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀξιοπρεπεστέραν θέσιν· ἀλλὰ δύναται τις δικαίως ν' ἀμφιβάλῃ ἂν ὁ πρίγκηψ οὗτος εἶχε τὰ φυσικὰ καὶ ἠθικὰ δῶρα δι' ὧν ἔπρεπε νὰ εἶνε πεπροικισμένος ἵνα ἀναπτύξῃ τὴν νοερὰν καὶ ψυχικὴν ζωὴν τῶν τέκνων ἐκείνων τῆς φύσεως. — ἀνάγκην εἶχεν ἡ Ἑλλὰς ἡγεμόνος μὲ ὑγίαν τοσοῦτον ἰσχυρὰν καὶ τοσοῦτον πρὸς πάσας τὰς ἀνάγκας εὐάρμοστον, μὲ σωματικὰς δυνάμεις τοσοῦτον δυσκαταγωνίστους ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀμιλλᾷται πρὸς τὸν λαὸν ἐκείνον, τὸν περιπετόντα εἰς φοβεράν δυστυχίαν, παλαιῶν κατὰ τοῦ βάρους τῶν ὑλικῶν στερήσεων καὶ τῶν δεινῶν ἅτινα τὸν κατέθλιβον. ἀνάγκην εἶχεν ἀνδρὸς νεωτάτου, δυναμένου ν' ἀφομοιωθῇ ἐντελῶς πρὸς τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς ζωῆς τῶν ἡμιχαλῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, νὰ μετᾶσχη τῆς ἐνεργείας των, νὰ ἀσπασθῇ τὴν θρησκείαν των καὶ νὰ ἐννοήσῃ τὰς ιδέας αὐτῶν, ἀνάγκην εἶχεν ἀνδρὸς μεγάλῃς αὐταπαρνησίας, ὅστις παραιτούμενος πάσαν τὴν ματαιὰν πομπὴν τοῦ θρόνου καὶ βασιλείας μὲ κύλας καὶ αἰθούσας, ἠδύνατο προθύμως νὰ δώσῃ, διάγων βίον ἀπέριττον εἰς τὸν δυστυχῆ αὐτὸν λαὸν τὸ παραδειγμα τῆς ἐγκαρτερήσεως, τῆς φιλεργίας καὶ τοῦ ἀπλοῦ βίου. Εἶχεν ἀνάγκην ἡ Ἑλλὰς βασιλέως μὲ μεγαλεῖον ψυχῆς σπάνιον, ὅστις προπαρεσκευασμένος εἰς πάσαν ἀποτυχίαν, εἰς πᾶσαν συκοφαντίαν, εἰς πᾶσαν ἀγναμοσύνην, ἠδύνατο τὰ πάντα νὰ καταφρονήσῃ, νὰ μὴ ἀποθαρρυνθῇ ὑπ' οὐδενὸς πράγματος καὶ νὰ ἀποκρίνηται πάντοτε διὰ νέας θυσίας εἰς πᾶσαν πικρὰν πείραν καὶ εἰς πᾶσαν σκληρὰν διάψευσιν. Καίτοι ἀποδίδοντες πᾶσαν τιμὴν εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ πρίγκηπος Λεοπόλδου δὲν φρονοῦμεν ὅμως ὅτι ἦτο ἄνθρωπος οὕτω πεφυκώς·

ἐὰν ἦτο, οὐδὲν ἠδύνατο νὰ κλονήσῃ τὴν πρώτῃν αὐτοῦ ἀπόφασιν, αἱ δὲ δυσχέρειαι αἱ ἐνυπάρχουσαι εἰς τὸ μέγα ἐκεῖνο ἔργον, τὸ νὰ γείνη δηλ. ὁ θεμελιωτὴς νέου κράτους, ὁ νομοθέτης τοῦ νέου ἐκείνου λαοῦ θὰ ἐκέντριζεν αὐτὸν μᾶλλον εἰς τὸ ἔργον ἀντὶ νὰ τὸν τρομάξῃ....»

Ὅρθὰ δοξάζει ὁ συγγραφεὺς. Τοιοῦτος ὄντως ἔπρεπε τῇ Ἑλλάδι βασιλεὺς, βασιλεὺς ζῶν τὴν ζωὴν τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ, ἄνευ ἐθιμοτυπίας εὐρωπαϊκῆς, εἰσάγων εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ πατρίδα τὰ καλὰ μόνον τοῦ φραγκικοῦ πολιτισμοῦ, ἀφομοιούμενος πρὸς τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα, γινώσκων τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις, καὶ τὰς ἐθνικὰς ιδέας καὶ ἐννοῶν τὰς πρὸς τὸ ἔθνος ὑποχρεώσεις αὐτοῦ καὶ τὸν προορισμὸν τῆς Ἑλλάδος. Δὲν ὁμοφρονοῦμεν ὅμως τῷ συγγραφεῖ λέγοντι ὅτι ὁ Λεοπόλδος ἐστερεῖτο τῶν ἀπαραιτήτων εἰς τοιοῦτον ἡγεμόνα προσόντων· ἀνὴρ γενναῖος καὶ μεγαλόφρων τὸν χαρακτῆρα, εὐγενὴς τὴν φιλοδοξίαν, ρομαντικὸς τὰς ιδέας καὶ τὴν φαντασίαν καὶ αἰσθανόμενος θέλητρον εἰς πᾶν τὸ ἀσύνηθες καὶ ἑκτακτον, ἦτο βεβαίως μᾶλλον παντὸς ἄλλου προωρισμένος διὰ τὸ ἀκάνθιστον στέμμα ὡς ὀνομάζει τὸ ἑλληνικὸν στέμμα ὁ γερμανὸς ἱστορικὸς· ἀλλὰ μεθ' ὅλον τὸν γενναῖον αὐτοῦ χαρακτῆρα δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ τὴν εὐθύνην μεγάλῃς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀδικίας, ἥτις ἐμελλε πάντοτε νὰ ἐπιρρίπτηται αὐτῷ, τὴν εὐθύνην τῆς διχοτομήσεως δούλων καὶ συναγωνιστῶν λαῶν καὶ αὐθαιρέτου ὑποδουλώσεως ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν.

Εὐτυχεῖς οἱ λαοί, ὧν οἱ ἡγεμόνες συναισθάνονται τὸ βάρος τῆς εὐθύνῃς οὐ μόνον ἀπέναντι τοῦ ἔθνους, ἀλλ' ἀπέναντι καὶ τῆς ἱστορίας.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΣΤΙΧΑ

5

Τὰ μάτια σου εἶνε θάλασσας κι' ἀγέρας δὲν ταις πιάνει·
Χαρὰ 'ς τὸν ναῦτη ποῦ θαυρῇ 'ς τὰ μάτια σου λιμάνι!

6

Ὅσοι σὲ ἰδοῦν κι' ὅσοι μὲ ἰδοῦν ὅλοι μὲ μιὰς θὰ 'ποῦνε·
— Νὰ ἓνας νιὸς ὅπ' ἀγαπᾷ καὶ δὲν τον ἀγαποῦνε.

7

Κι' ἂν ἦσαι μικροκάμωτη τί σοῦφταιξεν ἡ τύχη;
Μόνον τὸ πρόστιχο πανὶ μετρίεται μὲ τὴν πῆχυν.

8

Σφαλίσανε τὰ μάτια σου κ' ἐμένα δὲν θυμοῦνται.
Ὅλα τ' ἀστέρια ξεγερπνοῦν καὶ μόν' αὐτὰ κοιμοῦνται.

9

Ροδοντυμένη ἀγάπη μου, σ' ἀηδόνια ἄμα σὲ ἰδοῦνε
Θαρροῦν πῶς ἦρθ' ἡ ἄνοιξι' καὶ γλυκοκελαδοῦνε.

10

Βλέπεις ἐκεῖ τὸν πλάτανο τὸν ἀστραποκαρμένο;
Ἔστο· εἴμ' ἐγὼ ποῦ σ' ἀγαπῶ κι' ἀγάπη δὲν προσμένω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ